

Dit beleidsplan is een geactualiseerde versie van het beleidsplan uit 2021 – 2023.

Dit beleidsplan is geschreven voor de jaren 2024 tot en met 2027, een periode van vier jaar, en vult de nog steeds geldende algemene uitgangspunten aan met concrete doelen, acties en een planning voor de komende jaren. De aanleiding is de stand van zaken aanvang seizoen 2024. Na het wegvallen van een aantal zeer deskundige vrijwilligers is de technische staat van het schip achteruit gegaan én zijn alle certificaten verlopen (zowel CVO als A3 beperkt). Het schip vaart momenteel onder een 'plezierjacht' status én is als zodanig verzekerd. Dat geldt zowel voor betalende passagiers (t/m 12) via (commerciele polis) alsmede de bemanning (gemeente polis). Vaargebied is hierdoor beperkt tot binnenwateren. Dit beperkt de exploitatie. Er moet meer gevaren worden.

De geformuleerde uitgangspunten voor het beleidsplan uit 2021 - 2023 waren:

- Het bewaken van de doelstelling zoals in de statuten is vastgelegd:
 - a) De loodsbotter "Texelstroom" in operationele vaart te houden, met respect voor het historische karakter van het schip;
 - b) Het in stand houden van traditionele nautische vaardigheden als cultureel erfgoed;
 - c) Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn;
- Een leidraad voor het bestuur dienen bij de uitvoering van zijn taken.
- Een inzichtelijk, controleerbaar en beïnvloedbaar beleid bieden aan de bij de stichting betrokken vrijwilligers en extern betrokkenen, op maatschappelijk en financieel gebied.
- Het stoppen met de logies functie, begonnen tijdens de corona periode
- Het verwerven van de ANBI status

Het beleidsplan 2024-2027 vult bovenstaande aan met keuzes en acties voor een

- o Duurzame financiële situatie
- o Bestendige vrijwilligerspool
- o In onderdelen opgedeeld geactualiseerd onderhoudsplan met globale planning en waar nodig voorzien van prioriteit op basis van onderhoudsstaat en financiële mogelijkheden.

Samenvatting

Historisch kader en aanleiding

In 1998 is de stichting Loodsbotter Texelstroom opgericht om deze botter te kunnen aankopen en duurzaam beheren. In de afgelopen ruim 25 jaar heeft de stichting veel 'goodwill' opgebouwd wat zich heeft vertaald in een ruime support van vele partijen waarvan zeker de gemeente Texel en de TESO niet ongenoemd mogen blijven. Er is echter ook het nodige veranderd en gebeurd in de afgelopen 25 jaar. De vrijwilligers van het eerste uur zijn de pensioengerechtigde leeftijd zeer ruim gepasseerd en zijn gestopt. Werving van nieuwe vrijwilligers heeft zeker resultaat echter wordt ervaren dat de verwachtingen (leuk zeilen) veraf liggen van de deskundigheid noodzakelijk om veilig te varen met passagiers én deugdelijk beheer en onderhoud te kunnen uitvoeren. De maatschappij verandert en dat wordt ervaren door het verloop van vrijwilligers. Het noodzaakt de stichting om steeds meer uit te besteden voor het onderhoud én weer te opteren voor (deels) professionele bemanning.

Hieronder worden keuzes gemaakt en uitgelegd.

Varend erfgoed en inkomsten

De Texelstroom is een historisch schip uit het begin van de twintigste eeuw. Om de culturele waarde van dit schip goed tot zijn recht te laten komen en voor een zo groot mogelijk publiek toegankelijk te maken is het belangrijk dat het schip blijft varen. Dit genereert daarnaast noodzakelijke inkomsten. Het genereren van inkomsten willen we echter niet leidend laten zijn, de stichting is geen commerciële organisatie.

Daarnaast willen we vormen van samenwerking met logische partners onderzoeken: bijvoorbeeld de Texelse musea en het Zuiderzeemuseum.

Varend erfgoed en vrijwilligers

De stichting draait volledig op vrijwilligers. Om ergens vrijwilliger te worden, waar dan ook, moet degene die dat wil zich verbonden voelen: trots, graag willen bijdragen, een passie kwijt kunnen.

Bij de Texelstroom betekent dat een passie hebben voor een historisch schip, houden van zeilen, graag willen meevaren op een zeilschip én deze graag willen onderhouden. Verder is de interactie met belangstellenden en passagiers belangrijk. Het 'verhaal' over het schip, haar functie en binding met Texel dient ten alle tijden uitgedragen te worden.

Het varen staat centraal maar is ook het meest kwetsbaar. Er is continue behoefte aan schippers en maten. Slechts met een ervaren, gekwalificeerde, bemanning kan er ook daadwerkelijk gevaren worden.

Centraal in dit beleidsplan is een opleidingsplan en worden wervingsacties uitgerold. Wens is daarbij dat de werving op Texel plaatsvindt.

Uitwerking

Duurzame financiële situatie.

De vaste lasten van de 'Texelstroom' zijn momenteel € 15.000 jaarlijks. Hierin zijn havengeld, afschrijving, hypotheek aflossing, verzekeringen en klein onderhoud onderdeel van. Wel moet opgemerkt worden dat voorzieningen voor groot onderhoud niet zijn opgenomen. Ervaring leert dat iedere vijf jaar een post van € 50.000 noodzakelijk is voor groot onderhoud of investeringen. Ofwel de jaarlijks vaste lasten

zouden op € 25.000 begroot dienen te worden. Wel is de hypotheek (erfenis uit verleden) in 2027 afgelost.

Inkomsten uit het varen

In 2024 zijn vrijwel uitsluitend kade tochten (2 uur tocht) gevaren vanuit Oudeschild. Één tot tweemaal per week. Ook wordt het schip al jarenlang in juli twee weken als logiesschip voor de NIOZ verhuurd. Dit genereert ongeveer € 15.000 totaal aan jaarlijkse opbrengsten. De kade tochten zijn zeer gevoelig voor weersomstandigheden in combinatie met tij en moeten vaak geannuleerd worden. De opbrengst bij het NIOZ is simpelweg veel te laag.

In 2025 is er naast bovenstaand schema weer sinds lange tijd deelgenomen aan een festival. Sail Amsterdam. Dat was een doorslaand succes met een 12 daagse campagne die € 13.000 heeft opgebracht voor de stichting.

Voor 2026 wordt het vaarschema zodanig aangepast dat er meer tochten gemaakt kunnen worden.

- Voor en najaar totaal acht driedaagse tochten, via Den Oever naar IJsselmeer. Doelgroep families en vriendengroepen van zes tot acht personen. Zeilliefhebbers via onze eigen marketing, VVV en/of boekingsbureau. Opbrengst € 20.000.
- Juli deelname 'tall ships races' Harlingen én Sail Antwerpen. Zeilliefhebbers en bedrijven via eigen marketing. Opbrengst € 18.000.
- Augustus dagelijkse kade vaarten Oudeschild. Toeristen. Via eigen marketing én VVV. Opbrengst € 8.000.

De meerdaagse tochten via IJsselmeer kunnen altijd gevaren worden met de heersende weersomstandigheden. Uit marktonderzoek blijkt dat er veel vraag is naar juist de kleinere historische schepen. De festivals hebben ook gegarandeerde boekingen vanuit het eigen netwerk. Kade tochten vanuit Oudeschild in hoogseizoen zijn normaal gesproken ook vol gezien het enorme aantal toeristen op de haven in het hoogseizoen die het schip zien en meewillen. Wel gaan we op 'tij' varen, dat wil zeggen dagelijkse wisselende vertrektijden.

Meer varen betekent ook meer kosten. Als eerste vereiste is dat het winteronderhoud 2026 weer resulteert in een veilig en bedrijfszeker schip. Volledig gecertificeerd. Verder betekent meer varen een vaste basis bemanning waarbij besloten is om voor vier maanden een betaalde bootsman aan te nemen. Begroot op € 8.000 totaal. Aangevuld met vrijwilligers.

Ondanks het meer varen plan staan er aanzienlijke investeringen aan te komen voor de aankomende jaren. Dit zal niet alleen uit de exploitatie gedekt kunnen worden. Hierbij doen wij een beroep op fondsen, betrokken instellingen en legaten. Inmiddels beschikt de stichting over een ANBI status wat dit traject zou moeten helpen. Tevens wordt hiervoor extern advies ingewonnen.

Kapitaliseren vrijwilligerswerk

Uren die door vrijwilligers worden gemaakt worden realistisch gekapitaliseerd en opgenomen in de jaarrekening en balans. Dit geeft een goed beeld van de toekomstige waarde van de Texelstroom en de hoeveelheid arbeid die door de vrijwilligers wordt verricht. Het is voor fondsen een indicator van de 'gezondheid' van de vrijwilligerspool en de impact die een eventuele bijdrage heeft.

Samenwerking musea

Samenwerking met musea lijkt een logische stap voor het zekerstellen van de toekomst van de Texelstroom als daar de doelstellingen in de toekomst mee geborgd worden. Echter leert de realiteit dat gezamenlijke acties tot nu toe beperkt zijn gebleven tot gezamenlijke promotie. Hier zal het bestuur wederom, ondermeer 'Kaap Skil' benaderen, want dit ligt het meest in lijn met de historie van het schip en eiland. Verder is er samenwerking met de loodsen expositie in de zin van promotie en bruikleen van attributen. Buiten Texel is het loodswezen betrokken én zijnde banden aangehaald met de museumhaven Rotterdam.

Doel voor 2026

Een financieel gezonde 5 jaren financiële doorkijk voor de Texelstroom vanaf 2025 met een balans met bij voorkeur geen hypotheek om geen rentelasten te hebben en zo weinig mogelijk leningen.

Bestendige vrijwilligerspool

Werving

In zowel 2024 als 2025 zijn er veel persmomenten geweest van waaruit ook vrijwilligers zich aangemeld hebben. Tevens werven vrijwilligers ook onderling.

Als eerder aangehaald zijn er helaas ook vrijwilligers afgehaakt. Het vergt veel inzet, kennis én gedrevenheid om het schip te onderhouden en varen. Dat past niet iedereen. Als bestuur gaan wij ook de instroom beter begeleiden om goed duidelijk te maken wat verwacht wordt van vrijwilligers.

Bij gebleken geschiktheid investeert de stichting ook in vrijwilligers. Medio 2025 zijn de eerste vrijwilligers naar de 'veiligheids cursus deksman' gegaan waar in vijf dagen de basisvaardigheden worden getraind om veilig op een historisch zeilschip te werken. Met passagiers.

Verder zijn er uitgebreide handboeken voor het 'reilen en zeilen' op maat gemaakt voor de Texelstroom. Ook is de basis bemanning volledig gecertificeerd voor zowel binnenwater als zee waar men als vrijwilliger op terug kan vallen. Middels het takenboek worden vorderingen bijgehouden.

Er zijn ongetwijfeld meer suggesties te doen. Met de huidige pool vrijwilligers willen we hier samen over nadenken en in de winter van 2022 een inventarisatie van gewenste vrijwilligers en mogelijke activiteiten hebben om daarna zo gericht mogelijk te werven. Hiervoor willen we de jaarlijkse winterbijeenkomst in januari gebruiken.

Doel voor 2026

Varende vrijwilligers

Het schip heeft een (verlopen) MSM van drie bemanning. Bij de hercertificering zullen wij dit terugbrengen naar twee. Dat betekent één schipper en één maat. Afhankelijk van het soort tocht wordt dit aangevuld met één tot twee bemanningsleden. Daarnaast heeft de stichting voor binnenwater (waar ook de Waddenzee toe behoort) een ontheffing om met 'blauw boekje' te varen (maat, bemanning). Schipper dient na hercertificering te beschikken over een geldige vaarbevoegdheid of zeilbewijs. Met de opleidingen die de stichting aanbiedt kunnen vrijwilligers gecertificeerd worden om deel te worden van de bemanning. Verder is de stichting aangeboden om het certificaat als opleidingsschip weer te verwerven wat inhoudt dat trainingen weer zelf gedaan kunnen worden.

Wat betreft de beoordeling van nieuwe maten en schippers bepaalt het bestuur van de stichting wie als maten en schippers van de Texelstroom aangewezen kunnen worden. De achtergrond is dat schippers op hun maten moeten kunnen vertrouwen en ook kunnen inschatten wie klaar is om schipperscollega te kunnen zijn.

Dit overleg is vertrouwelijk. Het oordeel is unaniem naar buiten.

Vrijwilligersactiviteiten

Jaarlijks willen we enige vaardagen organiseren speciaal voor de vrijwilligers. Voor alle vrijwilligers voor het plezier, maar voor zeilers in opleiding ook om te leren en ervaring op te doen.

Daarnaast is er de jaarlijkse voorjaars en winterbijeenkomst.

Vrijwilligers komen van veel verschillende plekken en zien elkaar niet heel vaak tezamen. Het is belangrijk voor de continuïteit in de stichting dat er activiteiten zijn om elkaar te blijven zien.

Doorlopende werkzaamheden

Het schip en de structuur eromheen, vergen onderhoud om goed te blijven functioneren. Hieronder benoemen we kort hoe we de verantwoordelijkheden voor de verschillende taken willen beleggen.

Onderhoud

In 2025 is stap voor stap begonnen om het ISM 'light' pakket uit te rollen. Dit is een programma wat de onderhouds werkzaamheden beschrijft en signaleert. Tevens noodzakelijk voor de periodieke keuringen onder klasse. De vrijwilligers hebben een actieve rol in het onderhoud. Meer gespecialiseerd werk wordt uitbesteed. Het integrale onderhoudsplan wordt separaat gepubliceerd.

Overige werkzaamheden

Naast direct schip gerelateerde werkzaamheden moet er ook een website worden onderhouden, bestuurstaken verricht, planningen gemaakt etc. Deze werkzaamheden kunnen uiteraard gecombineerd worden met overige activiteiten van vrijwilligers zoals nu ook het geval is maar kunnen ook los worden uitgevoerd. Ondersteuners voor overige werkzaamheden zijn zonder meer altijd welkom als het hart voor de Texelstroom op de goede plaats zit.

Toekomstklaar investeren

Naast het doorlopende onderhoud en werkzaamheden willen we ook blijven kijken naar duurzame verbeteringen. Zonder dit verder te preciseren noemen we hierbij:

- Inventariseren hoe de Texelstroom klaar kan worden gemaakt voor de toekomst met behoud van het historisch karakter maar zoveel mogelijk passend binnen de moderne milieu en duurzaamheidseisen, ook al is dit niet dwingend voor historische schepen.
- Verbeteringen of vervangingen inventariseren die niet essentieel zijn voor het veilig varen maar wel gewenst zijn voor het historisch karakter van de boot en die met bijvoorbeeld incidentele inkomsten (doelsubsidies of specifieke aanvragen) kunnen worden doorgevoerd.

Planning

- Bestuursbesluit om dit beleidsplan uit te gaan voeren 2024
- Onderhoudsplan 2025 – 2026
- Vaarplan 2026
- Publiciteit organiseren ten behoeve van aantrekken nieuwe vrijwilligers 2025 - 2026